

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 1. julija.

Čudno in uprav avstrijsko je to, da glasila sedanje spravljive vlade ne morejo zatajevati svoje mržnje proti Slovanom, da se ne morejo popeti do objektivnosti, temveč da pri vsakej priliki izpod vladinega plašča oficijoznosti kažejo konjsko kopito strankarstva. To opazuje se zlasti pri stari „Pressi“ in pri „Fremdenblattu“. Slednji je v 26. dan m. m. mej drugim pisal:

„V 16. dan t. m. otvorjenemu dalmatinskemu zboru prečital se je Najvišji reskript, ki ga ima nekoliko poučiti, da so v Avstriji načela ravnopravnosti še veljavna, nad katera se ne sme noben rod v državi jednostransko in svojevoljno poviševati. Res je žalostno videti, da onim temeljnim pravicam, ki so se proglasile za svobodo narodov, od slednjih samih proti največja nevarnost in da navzlic vsem izkustvom zgodovine ima ustava le v vladi svojo zaštitnico in svoje poročstvo. Najvišji reskript naznanja zboru, da italijanski jezik ne sme biti potisnjen iz deželne odbora in da mora temu uradu

biti dovoljeno, da svoje odloke izdava v jeziku italijanskem, ker se to ujema z državnimi osnovnimi zakoni. Tako lahko tedaj, kakor si je večina v zboru dalmatinskem domisljala, se ne dadé prelomiti državni osnovni zakoni in vsa narodna plemena v državi morejo iz tega Najvišjega reskripta crpati tolažečo gotovost, da njih pravice neso v nevarnosti, kakor bi se narodnim nasprotnikom poljubilo, ampak da stoje pod močnim in paznim varstvom. Najvišji reskript obrača se do deželne zbor dalmatinskega še z drugim opominom in pozivlja ga, naj ima pred očmi uradni jezik vojaški in naj pri svojem poslovanju z vojaškimi uradi ima pred očmi pred vsem brzo rešitev.“

Vladni list argumentuje na dalje, da ker ima vojska le jeden jezik, to je nemški, torej bodo avtonomni organi v Dalmaciji morali se posluževati tega jezika in ne bodo smeli svoje jezikovne agitacije tirati do te meje — ter zaključuje: „Pri nekolikey zmernosti, pri le pičlej ozirnosti na državne temeljne zakone bi se bil dež. zbor dalmatinski izognil temu pouku“.

Prav lepo se čita v vladnem listu ta patetična deklaracija o državnih osnovnih zakonih, žal, da se ta načela poudarjajo le gledé Dalmacije, kjer je poleg 89 % Slovanov samo 10 1/2 % Italijanov! A kako se strinja ta prepoved o državnih temeljnih zakonih z ozirom na Istro, kjer je 163.000 Slovanov nasproti 110.000 Italijanom, kjer je v Poreškem zboru dr. Amoroso izjavil, da se slovanskim poslanecem velikodušno dovoljuje, govoriti v svojem materinem jeziku, a dostavil, da je vse, kar se v slovanski govori in predlaga, ničevno, ker se večina na to ne bode ozirala? Koliko dejanske vrednosti ima vladnega glasila predavanje z ozirom na Trst, kjer je g. Nabergoja skromni „tukaj“ prouzročil toliko razburjenost? In kako je v deželnem zboru Štajerskem, kjer 8 poslancev slovenskih, ki zastopajo tretjino vsega prebivalstva, nema nikake zaščite, so temveč na milost in nemilost izročeni nemški večini, kateri je v svojej brezozirnosti že javno izrekla, da se na težnje in predloge Slovencev ozirala ne bode? Zakaj se „Fremdenblatt“ jednako ne razplamti nad deželnozborsko večino v Poreči in jo pouči, kaj je ravnopravnost, kaki so temeljni za-

koni in da mora vsak narod v Avstriji spoštovati zakone, ko je v Dalmaciji le 10 1/2 % Italijanov, v Istri pa skoro dve tretjini Slovanov?

A slednji imajo na sebi podedovani madež, da so Slovani, po tem se ravna taktika vladnega glasila. Vsa sveta jeza, ki jo je spustil nad slovansko večino deželne zbor dalmatinskega, mine ga takoj, ko se obrne v sosedno Istro in prav naravno se mu vidi, da je tu baš obratno, da tu gospoduje Italijan nad slovansko večino. In ko bi kdaj govor nanesel na deželni zbor v Gradci, bi gotovo ne ogreval svojih tirad o ravnopravnosti in ustavi gledé Slovencev, kakor je to storil dalmatinskimi Lahonom na ljubo. Politični hleb reže in deli se v Dalmaciji drugače, drugod zopet drugače, to dokazal nam je „Fremdenblatt“.

Nova pravila državnim železnicam.

(Konec.)

O uradnem jeziku ukazuje statuta §. 7, ki besedo od besede slove:

„Službeni jezik uprave državnih železnic je jezik nemški. Z njim mora zlasti občeovati vsa notranja služba in vsi organi državne železnice uprave mej seboj. Vsem organom državne železnice uprave je z vojaškimi in civilnimi oblastvi občeovati z nemškim jezikom. A ravnateljstva železnice obrata v Galiciji in vse le-tem v tej deželi poddane službe imajo po ministerijalni naredbi, tamkaj veljavni in na podstavi najvišjega odloka s 4. junija 1869 izdani s 5. junija 1869 uporabljati, občujoči s cesarskimi, nevojaškimi oblastvi, uradovi in sodišči v deželi, tako tudi s tamošnjimi samoupravnimi oblastvi in organi, poljski jezik. To pa ne velja, če imenovana ravnateljstva železnice obrata in poddane službe mej seboj občujejo ali pa z uradovi in organi poštne ter brzojavne službe v deželi.“

„Uloge in dopiski, ki od strank ali samoupravnih oblastev in organov pridejo do ravnateljstev železnice obrata pisane z jednim v krajih, kjer teko železnice proge pod obratno ravnateljstvo djane, rabnih deželni jezikov, je odgovoriti z istim jezikom.“

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XXXIII. Poglavlje.

Vrečica Basmanova.

Vjazemskega so trdo dopraševali, pa nobena mučenja neso spravila iz njega niti jedne besede. Z nenavadno trdno voljo je trpel vsa nečloveška raztezanja, s katerimi mu je skušal Maljuta izsiliti, priznanje, da je kaj nameraval proti carju. Iz ponosa, iz preziranj, ali pa zato, ker se mu je življenje prenašlo celo ni skušal oslabiti obrekovanja Basmanova s tem, da je tudi njega srečal pri mlinu.

Na carjev ukaz so zgrabili mlinarja in pripeljali ga v slobodo, pa neso ga še začeli izpraševati in mučiti.

Basmanov je pripisal uspeh svoje ovadbe uplivu svišča, katerega je vedno nosil pri sebi, in tem bolj se je prepričal o njegovej čarovnej moči, ker Ivan ni pokazal najmanjšega suma, če tudi se je kakor poprej norčeval iz Basmana, a bil je z njim dovolj prijazen.

Ko je pogubil jednega svojih nasprotnikov, videl, da je Ivan Vasiljevič zopet prijazen z njim, in ni vedel, da mlinar že sedi v slobodskej ječi, postal je še prevzetnejši. Delal je, kakor ga je bil poučil mlinar, gledal v oči carju, šalil se z njim svobodno, in predrzno odgovarjal na njegove šale.

Ivan Vasiljevič je vse to potrpežljivo prenašal. Nekdaj je car na jednom svojih navadnih obhodov z bližnjimi svojimi ljubimci, mej njimi z obema Basmanovoma, bil pri ranej službi božji v sosednem samostanu, potem pa šel k predstojniku v celico ter ga počastil s tem, da je bil pri njem v gosteh.

Car je sedel na klopi pod podobami, ljubimci njegovi razen Skuratova, katerega ni bilo pri obhodu, stali so ob stenah, opat je pa nizko priklanjajoč se, nakladal na mizo medove satove, razno cvrtje, čaše z mlekom in sveža jajca.

Car je bil pri dobri volji, pokusil je vsako jed, prijazno se šalil in pobožne govore govoril. Z Basmanovom je bil prijaznejši, kakor po navadi, in ta se je še bolj prepričal v nepremagljivost sili svišča.

In baš tedaj zaslišal se je za ograjo ropot konjskih kopit.

— Teodorček, — rekel je Ivan, — poglej, kdo je tam prišel?

Basmanov še ni utegnil priti k durim, ko so se že odprle in pokazal se je Maljuta Skuratov.

Njegove poteze so bile tajinstvene in v njih se je videla zlobna radost.

— Le pojdi notri, Lukjanovič! — rekel je car prijazno: — kako poročilo si prinesel?

Maljuta stopil je čez prag, in ko je zagledal carja, začel se je križati pred svetimi podobami.

— Od kod prideš? — vprašal je Ivan, kakor bi ga nikakor ne bil pričakoval.

Pa Maljuta ni hitel z odgovorom, sprva se mu je poklonil, potem je pa stopil k opatu.

— Blagoslovi me oče! — rekel mu je, priklanjajoč se in pri tem po strani pogledujoč Teodora Basmanova, katerega se je pri tej priči polastilo neko slabo predčuvstvo.

— Od kod si prišel, — ponovil je Ivan in skrivaj pomignil z očmi Skuratovu.

— Iz ječe, car, izpraševal sem čarovnika.

— Nu, kaj je? — vprašal je car in naglo po strani pogledal Basmanova.

— Samo mrmra, težko je kaj razložiti. Samo to smo razumeli, ko smo mu začeli sukati in lomiti kosti: „Vjazemski, slišite, ni sam, ki je hodil k meni, hodil je tudi Teodor Aleksejevič Basmanov,

„Vsa priobčila (razglasila, nadpisi, okrožnice itd.), kiso namenjena občinstvu izdati je z nemškim in dotičnim deželnim jezikom. Z občinstvom je občeovati z nemškim jezikom in z dotičnimi deželnimi jeziki, v kakršnem koli se je stavilo vprašanje ali izustilo, ki je dalo k temu povod.“

Toliko poglobitve vsebine iz novega organizacijskega statuta. Jako važno gospodarsko vprašanje je z njim rešeno, red in jednodušnost sta ustanovičena za 4000 kilometrov železne ceste, ki jih je država naša vzela v svojo upravo. Kmalu, ko se namreč v to upravo priklopi galiciško transverzalo in arlberško železnico, zavlada bode državni železnocestni obrat od severovzhoda do jugozahoda našega cesarstva, in tedaj se pokaže tem bolj, kako služba da bode opravljala nova ta ustrojba, ki predsedniku glavnega ravnateljstva daje veliko oblasti, a za to tudi težko pezo odgovornosti. Breme bode pa glavnemu ravnateljstvu le še naraščalo, ker ni dvojiti, da bode Taaffjev kabinet le v izrednem slučaju krenil s pota svoje železno-cestne, podržavljujoče politike, s katero je za svojo zgodovino stekel si premnogo zaslug, a je z njo tudi proti solcu obrnil našo avstrijsko trgovino in narodno gospodarstvo.

Objava novega statuta nam je pa tudi pokazala, koliko resnice je na „decentralizaciji in federalizmu“, na tistih dveh črnih znakih, katera nam je mesece in mesece oznamovalo nemško-liberalno časopisje, češ po teh boste izpoznali novo organizacijo železnocestne uprave in njenega poroditelja, grofa Taaffja! Sedaj, ko se sami lahko prepričamo o stvari, vemo tudi, da je uprava popolnem centralistično ukrojena, in da se je ni dotaknila nobena federalistična sapica, ker se statut izogne celo običajnim imenom „kraljevine in dežele“, ter govori samo o raznih „okrajih“ za obratna ravnateljstva! Opraviti nam je torej tukaj z zvano neznačajno žurnalistično taktiko nemških liberalcev! Kaj po tem statutu zgubi država, in kaj so pridobile pokrajine? Pač so v Avstriji razmere take, da gre oziroma jemati na posamezne pokrajine in njih narodnosti tudi v železnocestnih stvareh, in da se to po pravici in z uspehom zahteva od strani privatnih železnic, v koliko večji meri pač od državnih železnic. Te oziroma treba je izraziti tudi po organizatornem načinu, pri čemer se je k večjemu paziti, da ostaja ustroj cel in kompakten. Na poslednje se je pri novi organizaciji obračala vsa skrb. Področje „c. kr. glavnega ravnateljstva avstrijskim državnim železnicam“ sega preko vseh agend po celem omrežji, tako da se glavni nadzor za železnice kaže poddanega glavnemu ravnateljstvu, in ker se področje pridržano za trgovinsko ministerstvo da izroči glavnemu ravnateljstvu, ker železnični svet le svete daje, to ima glavno ravnateljstvo sveto oblast na vse strani in nova organizacija je z ozirom na druga oblastva napeto centralistična. Taki oblasti nasproti se bodo pač malo mogla gibati okrajna obratna ravnateljstva, če tudi bi na primero hotela sebi izročeni program utisniti narodne pečate! takega ravnatelja pravice so sploh zelo pohlevne, in če se pri teh ravnateljstvih boče iskati kaj federalistične reprezentancije, dobi se k večjemu ironija take reprezentancije! Več dežel pa niti te ironične

časti ne bode uživalo, tako na primero glavno mesto Kranjske in središče Slovencev ne bode imelo sedeža za obratno ravnateljstvo! Nemščina se bode pretakala po vseh uradovih te uprave, a ne samo to, nego ti uradovi morali bodo po vseh slovanskih pokrajinah, izimši Galicijo, do vojaških in civilnih oblastev obračati se z nemškim jezikom! Nemščina — državni jezik!

Tu pač ni težko ločiti, kdo da ima pri teh novih pravilih več opravičenih pritožb, — federalisti ali centralisti, Slovani ali Nemci? Če pa ultracentralisti in Nemci roke sklepajo nad §-om 7-im, ki obratnemu ravnatelju propisuje, s strankami občeovati z deželnim jezikom, to zopet drugemu ni, nego prazna in hinavska donkižoterija! Občujte s Slovanom po nemški, če vas razume! Ali naj mari vsaka stranka na postajah svoje domačije tolmača seboj vodi? Da se je tako določilo postavilo, to je bilo previdno, a federalistična koncesija to vsaj ni. Izima v Galiciji opira se na naredbo iz časov liberalnega ministerstva, kateremu vender ni, da mu bi podtikali centrifugalna teženja.

In konečno je vojni minister, ki je statut odobril, gotovo dober porok, da v statutu decentralizaciji ni robenega izvirka. Ne more se nam torej prav po pameti videti, da centralisti s čelom butajo ob to objavljenje, da tožijo Nemci nad statutom, ki je vender lepa pridobitev za-nje. Da se je ta pot Slovanom v Avstriji merilo s prav vsakdanjim merilom, to je pač vsakomur jasno! —o.—

Kmetske posojilnice.

Kmetske posojilnice imajo v prvi vrsti namen, da služijo personalnemu kreditu, to je, da se ne dajo posojila na hipoteke, temveč proti poročstvu; kajti ko bi hotele te posojilnice gojiti tudi hipotekarni kredit, bi morale imeti veliko večji fond, kakor ga taka društva po deležih in hranilnih ulogah večinoma imajo. Od drugih zavodov izposojeni denar pa bi prišel posojilnicam predrago, da bi se mogel potem ta denar kot hipotekarno posojilo izdajati. Kmetske posojilnice naj se pečajo tedaj v prvi vrsti s personalnim kreditom. Pri teh kreditih pa je potrebno, da so družstvena predstojništva natanko informirana o premoženji in sploh o kreditni zmožnosti tistega, ki hoče posojila imeti, in njegovih porokov. To pa je navadno mogoče v malem društvenem krogu, in čim ožji je krog društvenega delovanja, toliko varnejše bo dotična posojilnica delovala. Tudi bodo pri takih družstvih stroški, posebno kar se tiče pisarniških stroškov, jako mali in nezdatni, ker ne bo treba nastavitve posebnega društvenega uradnika, kajti male pisarije bo lahko kaki predstojniški ud brezplačno poskrbel, večidel pa tudi ne bo treba lastne društvene pisarne, ker se lahko dela v občinski pisarni, v čitalnici itd. Ustanova takih malih kmetskih posojilnic bo pa tudi na kmetski stan v tej zadevi dobrovoljno uplivala, da se bo kmetski stan privadil neodvisnosti in principa lastne pomoči, in bo potem kmetski stan, najboljša podpora vsake države, postal zares to, kar bi imel biti, namreč nepremagljivi brambovec zoper razširjajoči se socialni demokratizem.

Da se pri nas Slovincih do najnovejše dobe na osnovo takih malih posojilnic ni mislilo, ali da se neso osnovali, temu je več vzrokov. V prvi vrsti se je marsikomu zdelo nemogoče, da bi priprosti kmetski posestniki, rokodelci in drugi zamogli take zavode osnovati in potem voditi, v drugi vrsti pa so se bali prevelikih stroškov osnove, registrovanja, tiskovin in slednjič neso vedeli, kje bi dobili prvi denar za otvorjenje posojilnice.

V resnici je bilo to tudi do najnovejše dobe deloma opravičeno, kajti skušnjava uči, da je bila osnova novih posojilnic jako težavna nekoliko zaradi nevednosti, kako imajo dotične osebe pri osnovi posojilnic postopati, in dalje zaradi tega, ker so tiskovine prav veliko stale, ker je bilo treba vsakokrat vse obrazce vnovič tiskati, tudi prva priprava denarstvenih pomočkov je bila težavna. Te ovire je spoznalo predstojništvo zveze slovenskih posojilnic, mislilo je tedaj, kako bi se dale odpraviti. Nekoliko se zgodi to tem potom, da zvezno predstojništvo pri osnovi novih posojilnic osebno posreduje in se pri takih prilikah za mala društva sposobnih že tiskanih obrazcev za statut, ki se ima podpisati, poslužuje, da prošnje za registrovanje in protokoliranje brezplačno oskrbuje, in da je nadalje zvezno predstojništvo za celotno posojilnično službeno opravilo izdelalo načrt jednoličnih tiskovin, katere je dalo v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani tiskati, kjer se po znižani ceni dobivajo; tudi zamore zvezno predstojništvo novoosnovanim društvom zaradi denarnih pomočkov na ta način, koristiti, da njim od večjih posojilnic posojil ali hranilnih ulog po kolikor mogoče nizkih procentih poskrbi. Ustanovitev kmetskih posojilnic stane tedaj zdaj tako malo dela in stroškov, da je, rekli bi, v vsakej večji fari (župniji) mogoča, ako se le združi kakih 5 zanesljivih, čitanja in pisanja zmožnih posestnikov, kateri imajo veselje in radost na tem, da prevzemo osnovo kmetske posojilnice. Akopram ostane posojilni izostanek pod 10000 gld., vender ni dvomiti na obstanku, kajti take posojilnice so tudi vsake dan proste in misliti je prav za prav treba samo na stroške za tiskovine. Kar se tiče naprave male, zoper ogenj varne kase, katero bi naj si vsaka posojilnica omislila, se mora pomisliti, da za njo izdani denar, kakih 60 gold., ni zgubljen, ker je kasa sama na sebi vedno nekaj vredna. Da pa pokažemo s številkami, kako mali so prvi stroški pri osnovi posojilnic, jih hočemo tukaj sledeče navesti:

- a) koleki za originalni statut, za prepis, za prošnjo za registrovanje z rubriko . 2 gld. 51 kr.
 - b) za legalizacijo originalnega statuta in prošnje za registrovanje kakih 8 „ — „
 - c) za štampljo 1 „ 80 „
 - d) vse tiskovine za prvoletno potrebo 23 „ — „
- tedaj skupaj . 32 gld. 31 kr.

Vidi se tedaj, s kakimi malimi stroški se zamore taka mala posojilnica osnovati.

Prvo slovensko kmetsko posojilnico je zvezno predstojništvo 28. maja t. l. v Pišecah (Brežkega okraja) ustanovilo, katera zdaj že deluje. Druga taka posojilnica, namenjena za Rogaški okraj, usta-

vzel je pri meni neko korenino in nosi to korenino na vratu.“

In Maljuta je zopet po strani pogledal Basmanova.

— Car, — rekel je Basmanov in silno se prizadeval, kazati se mirnega, — on le zato laže čez mene, ker sem ga izdal tvoje carske milosti!

— A ko smo ga začeli, — nadaljeval je Maljuta, — žgati na podplatih, tedaj je povedal, da to korenino zato nosi Basmanov, da bi izpridil tvoje carsko zdravje.

Ivan je ostro pogledal Basmanova, kateri se je stresel od tega pogleda.

— Milostljivi car! — rekel je, — kaj bodeš poslušal mlinarja? Ko bi jaz bil znan z njim, bil bi ti ga mari ovadil?

— Takoj bomo videli. Raztegni svoj kaftan in pogledajmo, kaj nosiš na vratu?

— Kaj neki razen križa in svetih podob, car? — rekel je Basmanov z glasom, ki je že zgubil vse zaupanje.

— Razstegni kaftan! — ponovil je Ivan Vasiljevič.

Basmanov je previdno odpel vrhne gumbe svoje obleke.

— Prosim, — rekel je in podal Ivanu verižico s svetimi podobami.

Pa car je zapazil razen verižice vrečico na Basmanovljevem vratu.

— Kaj pa je to? — vprašal je in sam odpel rubinovo zaponko njegovega vratu, in izvlekel je izraja srajce vrvice z vrečico.

— To, — rekel je Basmanov, premagujoč svoj obup, — to je, car . . . materini blagoslov.

— Poglejmo blagoslov! — rekel je Ivan in dal vrečico Grjaznemu. — Na, razparaj jo, Vasilij.

Grjaznoj je razparal z nožem vrečico, raztegnil notri zašiti kos platna, in izsul nekaj na mizo.

— Nu, kaj je to? — vprašal je car in vsi so se radovedni nagnili na mizo in zagledali nekake korenine, pomešane z žabjim kostmil.

Opat se je prekrizal.

— Ali te je s tem blagoslovila mati? — vprašal je porogljivo Ivan Vasiljevič.

Basmanov je pal na kolena.

— Odpusti, car, hlapcu tvojemu! — zaklical je prestrašen. — Ko sem videl, da me ne ljubiš več, hotelo mi je od britkosti počiti srce, in da bi zopet prišel pri tebi v milost, poprosil sem mlinarja za te korenine. To je svišč, car! Mlinar mi ga je

dal, da bi me ti zopet začel ljubiti, a proti tebi nesem ničesar nameraval, Bog ve, da ne.

— Kaj pa žabje kosti? — vprašal je Ivan, veseleč se obupa Basmanova, predznost katerega mu je že davno presedala.

— Za kosti jaz nesem nič vedel, car, Bog ve da nesem vedel.

Ivan Vasiljevič se je obrnil k Maljuti.

— Ti praviš, — rekel je, — da je čarovnik izpovedal proti Teodoru, da je zahajal k njemu, da bi pokvaril moje zdravje.

— Tako je, car! — In Maljuta skrilil je usta, veseleč se nesreče svojega davnega sovražnika.

— Nu, Teodorček, — nadaljeval je porogljivo car, — treba bode tebe predočiti z mlinarjem. Njega so že izpraševali; zdaj bodo pa tebe izpraševali in mučili, da ne bodo rekli: car samo kmetske duje raztezavati, opričnikom pa prizanašati.

Basmanov pal je k Ivanovim nogam.

— Solnce ti moje prekrasno! — zakričal je, in prijel carja za obleko, — ljubi car moj, ne pogubi me, solnce moje, mesec moj, oče moj! Spomni se, kako sem ti zvesto služil, nič nesem odrekel tvoje volji.

(Dalje prih)

novila se je 9. junija t. l. na Slatini, in prične s 1. julijem t. l. svoje delovanje.

S predstojecimi vrsticami opozorujemo naše narodnjake na deželi na to stvar in prosimo te gospode, da, ako v njihovem okraji še ni posojilnice, ukrenejo, bi li okrajnim zadevam hasnilo, ustanoviti posojilnico in če se nahaja tam najmanje troje za vodstvo sposobnih oseb. Ako so okoliščine take, treba se je jedino obrniti do predstojništva zveze slovenskih posojilnic (v Celji, glavni trg št. 105), katero bo potem vse za osnovo in protokolaranje potrebne korake, in sicer brezplačno poskrbelo, plačati treba je samo stroške za koleke in legalizacijo.

Slednjič še omenimo, da je bilo koncem 1881. leta po statističnih izkazih takih malih posojilnic, to je posojilnic s posojilnim izostankom do 20000 gl. na Českem 30 in na Moravskem 34.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. julija.

Poljski časopis „Czas“ dokazuje v daljšem članku, da novi statut o organizaciji **državnih železnic** ima mnogo jako dobrih določeb za Galicijo in more veljati za novo pridobitev Poljakov, ki so morali s trudom priboriti, da se je marsikaj dobrega vsprejelo v statut. Statut se ozira precej na razmere posamičnih dežel. Sicer pa ta statut še ni poslednja beseda, s časom se bode dala doseči še večja decentralizacija železnic.

Včeraj so se začele volitve za **deželni zbor** na Moravskem. Volile so kmetijske občine 32 kandidatov. Kako so te volitve izpale, še ni znano. Danes pa volijo v tej kronovini mesta in trgi. V petek pa volijo kmetijske občine na Spodnje Avstrijskem.

Hrvatski sabor je jednoglasno izvolil zopet dr. Šrama podpredsednikom.

Poslednje potovanje **ogerskega** ministra Tisze imelo je namen poravnati nekatere difference mej avstrijsko in ogersko vlado. Zlasti nek ukaz tirolskega namestništva ni Ogronom po volji, ki prepoveduje hranilnicam svoje premoženje nalagati v ogerskih državnih papirjih.

Vnanje države.

Srbski kralj je v soboto v maršalskeje uniformi zaključil skupščino s prestolnim govorom. Zahvaljuje se skupščini za njeno vztrajno delovanje, zlasti da je rešila novo davkovsko reformo, in tako lojalno se obnašala v zadevi srbsko-bolgarskega konflikta.

Bolgarske stranke se prepirejo, katera je zmaga pri volitvah. Konservativci trdijo, da je večina izvoljenih poslancev konservativna, liberalci pa, da je liberalna. Izvoljenih je namreč mnogo kmetov, ki se še do zdaj niso dovolj bavili s politikom, zato se za gotovo ne vé, kam se bodo obrnili. Mnogo jih bode najbrž dolgo omahovalo, in tako se precej časa ne bode vedelo, kje je prav za prav večina, kajti v nekaterih vprašanjih utegnejo jo dobiti konservativci, v drugih pa zopet liberalci.

V nekaterih krajih v **Italiji** začel se je štrajk mej žanjici zaradi premalega plačila. Njih zaslužek je res premajhen, znaša samo 50 do 60 centesimov na dan in 10 % žita, na katerega pa morajo še le čakati. Zdaj so ustavili delo in žito čaka zrelo na polji. Poslana je že vojaščina, da prisili delavce k delu, bili so v več krajih že sukobi.

Kakor javljajo telegrami iz Hoi-Phonga, izgubili so **Francozje** pri Lang-Sonu prvi dan 7 mrtvih in 43 ranjenih, drugi dan pa 10 mrtvih in 33 ranjenih. Vseh Francozov bilo je v boji okrog 700. Tedaj znaša zguba sedmi del vojujočih vojakov, kar je jako veliko, če se pomisli, da je znašala pri Sontay-ji samo dvaindvajseti del.

Kakor nek telegram iz Madrida javlja, bila sta v Geroni v soboto dva **španjska** častnika ustreljena. Oba sta bila očeta več otrok. Upalo se je, da jih bode kralj pomilostil, to tem bolj, ker sta še le v drugej instanci bila obsojena na smrt. Usmrtena sta bila zamotana v vojaško gibanje meseca aprila. Njijino usmrtenje kaže, da španjska vlada ne mara priznati.

V **Algieru** bili so predvčeraj veliki izgredi proti židom. Več židovskih prodajalnic je oropanih, gledališče Malakov razdejano. Vojaščina je morala delati mir. Več oseb ranjenih.

Angleški načrt za uravnavo egiptovskih financ, kar se je predložil **egiptovski konferenci**, pripomaga znižanje egiptovskih davkov za 35 do 40 milijonov goldinarjev. Angleška vlada bode egiptovski posojila 8 milijonov funtov šterlingov za najne potrebe za počasi odškodovanj. To posojilo bode pa imelo pred vsem drugimi prednost. Obresti skoraj vsem egiptovskim državnim papirjem se bodo znižali za 1/2 do 3/4 %. — Ponižanju obresti se bode najbolj ustavljala francoski delegiranec. Francoska zbornica, vsi časopisi in francoski finančni svet zahtevajo, da vlada ne privoli v to. Govori se tudi, da Rusija delati neki zapreke, potegovati se, da pravice turškega sultana. Rusom namreč prav, da bi se smele v Afriki kar tako prezirati sultanove

pravice, ko so se vendar vevlasti jako energično potegnile za pravice sultanove nasproti Rusom na Balkanskem polotoku. — Kakor se „Daily Telegraph“ poroča iz Kajire, podal se je ruski generalni konzul, državni svetnik Hitrov, v London, ki bode pričan za finančnega svetnika ruskemu delegirancu pri konferenci. Konferenca je sklenila, da ostanejo njena posvetevanja tajna.

Dopisi.

Od gorenje Krke 27. junija. [Izv. dop.]

Domoljubi slovenski se s peresom neprenehoma trudijo, da bi povzdignili duševno in materialno blagostanje našega ljudstva. Pri tem svojem delu se obračajo zlasti na duhovnike in učitelje, da bi posredovali mej njimi in prostim ljudstvom. Mnogi učitelji in duhovniki tudi posredujejo hvalevredno, da se širi omika, knjiga, narodno prepričanje mej našim kmetiskim narodom; mnogi so res pravi apostolini — toda več je še takih, kakor bi se človek nadejal, katerim je slovenstvo, knjiga, časopisje deveta briga, kateri še celo najvažnejše dolžnosti svojega stanja zanemarjajo, le nemir v občini delajo, prepir sejejo in razširjajo in le svojim sebičnim materialnim interesom služijo. Če človek take ljudske izobraževalce vidi, spozna še le, da Slovencem omikanih ljudij še zelo primanjkuje, ker bi se sicer ne trpelo, da veliki kvaritelji ljudstva javne službe zavzemajo.

A II.

Od Kočevske meje 28. junija. [Izv. dop.]

Po grdem in slabem svetu prebivajo Kočevarji, malo jim rodi njih pusta zemlja v goratih krajih, krompir je njih poglavitni živež in živinoreja bi bila jedini izvir denarja, ako bi si mogli še več z njo pečati. Nemajo posebno lepih lastnostij, kajti nesnažni in prepirljivi so precej. Pa srečo imajo, kajti v sedanjem času se je začelo zelo skrbeti za njih omiko, osobito za njih šole. V Novomeškem političnem okraji je n. pr. 4000 Nemcev, t. j. 1/11 vsega prebivalstva, pa imajo 4 šole in vse v dobrih poslopih. Dobili so v zadnjem času v čisto majhnih vaseh (Smuka, Toplo reko, novi šoli, do katerih jim je pripomogla dežela in v veliki meri nemški „Schulverein“, ki je pa dal vsem 4 nemškim šolam v tem okraju lepe podpore. Slovenci v tem okraji bi tudi potrebovali takega društva, kajti po mnogih krajih ni še šolskega poslopja, pa ni denarja, ni šolskih prijateljev. Zneski, katere je dala letos dežela in hranilnica, so skoro kakor kaplja vode v morje!

Izpod sv. Ane pri Ribnici konec junija. [Izv. dop.] Jaz gospod urednik, nesem „mežnar“ od sv. Ane, to je prvo, kar Vam imam danes povedati; če bi pa po vsej sili to častno službo došli in „zastopati“ hotel, imeti bi moral pred vsem sposobnost za to, zatem bi moral oglašiti se dvakrat najmanj k izpitu za meščanskega m., ne pardon! mežnarja, sem hotel reči; tam bi recimo, prvokrat padel, in sicer z dobrim uspehom, potem bi šel še jedenkrat to skušnjo delat, in bi padel tudi takrat, se ve da „mit Auszeichnung“, zdaj bi bila sposobnost nekoliko že „utrjena“, (to si dobro zapomnite gospod urednik!). — Da bi ustregel še daljšim pogojem, vedeti bi moral mnogo o „schwindednu“, kajti tega ne pozná in ne obraja vsak; ztem bi trebalo mi vedeti, kje je na Studencu pri Ljubljani oddelek za take, ki trpé pomanjkanja na stanovitnem pa zdravem umu, da bi v sili potrebi vedel onemu objaviti, ki bi tolikanj usmjeren bil, ter me spremil tja dol. — Po vsem tem bi dobil sto prav „dekret“ za to službo. In kaj si si želel še več!? Z Ribniškimi svati na Veliki Gori, s katerimi bi si pridobil svoj „vis-a-vis“, najprvo „bratovščino“ pil, tako jim postal bi tistem prijatelj; in v vročih poletnih dnevih — akorsne imamo v Ribniški dolini sedaj, in jih je dolgo nismo imeli, — hodil bi srkat bistro ledenico naravnost v Žiglovico pod sv. Ano, uživati svež zrak, ki se razprostira tam notri „Velikem Domu“, kajti v mojem „malem domu“ bi ga ne dobil zadostno. — In — slednjič — menite, da bi umestno bilo za „mežnarja“?

Pe bi zasadi v papir (se ve da preje bi moral dati ali naučiti se pisati,) in bi pisal! Uf! — še mnogo pisal; imeti vendar moral bi dekret, — nu, dekret za Svetoanskega mežnarja! Potem se podal na časnikarsko polje, in postal — kratkoviden časnikaar vseh pravovernih — n. . . .!

In v jedinem eksemplaru, ki bi hodil v Ribniški trg (seveda bi se naročil nanj, brez „švindelna“ pa,) uganjal bi „politiko hujskanja, metal narodnjakom Ribniške doline „pesek v oči“, in uganjal burke od daleč v najnovejšem dnevniku, — češ: Kdo me

more obsoditi zaradi tacega na — Studenec pri Ljubljani! Saj bi imel dekret za mežnarja, spričevali dve od onih skušenj, kjer bi „pal“, in vsem družim pogojem bi ustregel, — zakaj bi tedaj ne smel pisati v najnovejšem slovenskem dnevniku, da je: v Ribnici n. pr. novo strelišče nenarodnega duha, da tu še ni „Čitalnice“, pa tudi ne „norišnice“, da „špital“ še ni dozidan, itd. ko se vendar ne najde noben drug narodnjak v tej dolini, ki bi pisal v najnovejši naš dnevnik, kakor baš mežnar. . .

Če bi tudi drugi, ki bi moje duhovite članke brali, kričali:

Belachen wir, was Andre Dummes bieten,

bi mi to nič ne škodovalo, ravno tako, kakor ni škodoval sedanjemu baje dekretiranemu mežnarju od sv. Ane na Mali Gori tisti, ki se je v družbi narodnjakov v Ribnici izjavil o njem, rekoč:

Sein Auge dumm und ehrlich.

Schien gänzlich nicht gefährlich; —

— nesrečni mežnar! —

A jaz sem zašel gospod urednik! in to mi oprostite; da bi ne bil „nižave sin“, da bi ne sovražil „mežnarskih“ skušenj s kvadriranim padcem, in ne bil ljut sovražnik „šviudel-na“, — povem Vam, resnično, resnično Vam povem, niti zinil bi ne bil, marveč pustil bi govoriti druge, kakor pustim mežnarja od sv. Ane na Malej Gori — predavati o Ribniških svatih, s katerimi je bratovščino pil, — o „španjskih stenah“, ki si jih sam „mala“, o drugem več, kar pa ni niti za „Lončarje“ niti za „Žiglovico“, marveč za temeljni kamen — Ribniške norišnice, če in kadar jo bodo zidali. — Mežnar od sv. Ane pa pride tedaj še lahko do nadzornika, ali — kaj bo s plačo, nesrečno plačo, če bo hotel doseči jo in imeti več, kakor jo ima sedaj, pa mu je ne bodo dali, ker, oh, ker se bo treba spomniti, da kdor hoče visoko plačo imeti, mora i „v glavi“ biti preskrbljen s potrebnim „materijalom“, če tudi biva mej vrlim narodnjaki v Ribničanih. — A — za Studenec sme „pasati“, gospod urednik in ne sme! — Pa na svidenje!

Domače stvari.

(Mirovijen) je gosp. D. Dominik Vitezić, finančni nadsvetnik pri kraljevstvu dalmatinskem, poznat po svojih krepkih govorih v državnem zboru. Pa vendar ne, da bili bi ti govori uplivali na njegovo umirovljenje — ka-li?

— (Gosp. J. Matjašič) dosednji stolni dekan v Mariboru imenovan je stolnim proštom. Instalacija bila je v 26. dan m. m.

— („Zadruga“) izšla je 5. številka. Ker je prvi članek „Kmetijske posojilnice“ jako važen, ponatisnili smo ga v današnji številki.

— (Gospodarstvo po hranilnicah.) Spor, ki ga ima hranilnica v Inomostu s tamošnjim namestništvom, daje nekaterim večjim listom povod, da kritikujejo gospodarstva avstrijskih hranilnic in ozlovljeni naravnost zahtevajo revizijo pravil in drugih postavnih sredstev, ki bi se z njimi dalo nadzor imeti nad hranilnicami in njih gospodarjenjem. Vso pravico ima na svoji strani, kdor za naše razmere kaj tacega zahteva, kajti razmere so take, da se po večjih naših hranilnicah kapital, vkupe znešou od preprostega ljudstva, slabo nalaga, pri oknu ven meče in v roke daje samim spekulantom, ki z njim kmetišča davijo! Kje bi tudi bilo bolj želeti izpremen in boljšega nadzora, ako ne baš pri naši kranjski hranilnici, ki ravno sedaj hoče zamahniti po nas s sekiro od našega zlata, ter tujemu elementu graditi na naše troške šole in politična pribežališča! Oblastva bi pač morala tu biti bolj pazljiva, dasiravno jih vsikdar čaka težavno stališče, ker se jih takoj pobija s sveto pravico hranilnične samouprave. Zato pa je opravičena čisto izražena želja, da bi naši zakonodavci prej ko prej tudi v te rane položili svoje prste in pripravili leka tem nspakam, ki močno zavirajo občen napredek v narodnem gospodarstvu avstrijskem. A pomoč ne sme priti prepozno.

— (Včerajšnji sv. Petra in Pavla so-menj,) je bil dobro obiskan. Prignalo se je 560 konj, 468 volov, 464 krav in 97 telet, toraj skupaj 1589 komadov živine. Konj je bilo videti nekaj prav lepih, največ so jih pokupili Korošci, Lahov je bilo malo. Tudi kmetje mej saboj so pridno barantali. Cena, goveji živini visoka, največ govede pokupili so Lahi in Bavarci. Živo tele kilo 42—45 kr. — Jeden smrkov konj, prignan iz okolice, je bil takoj odstranjen in konjaču oddan.

— (Policija) je včeraj zasačila tatu Janeza Brunška, ki je še le pred kratkim z Grada prišel a svojo prostost porabil v to, da je okradel pušico v cerkvi na Brezji. Na sumu je, da je okradel tudi pušico pri Predovičevem znamenju in pri znamenju na polji blizu sv. Petra cerkve.

— (Trije neznani fantje) so včeraj zvečer prišli pred frančiškansko cerkvijsko Frana Kavčiča posestnika iz Virmaš pri Škofji Loki, znanega obiskovalcem Ljubljanskih kavnar kot navdušen biljardist pod imenom „Loški Francelj“ in ga hoteli siliti, naj gre z njimi. Ko se je Francelj branil in zagrozil fantom, da jih postreli, udaril ga je eden s pestjo po glavi, na kar Francelj potegne revolver iz žepa in ustrelil v zrak. Junaki so jo precej popihali proti Slonovim ulicam.

— („Posojilnica v št. Petru pod sv. gorami“) se je osnovala dne 29. junija t. l. Prišel je namreč v št. Peter načelnik zveze slovenskih posojilnic, g. M. Vošnjak, in vse potrebno ukrenil. Pravila so se vsprejela po načrtu „kmetijskih posojilnic“. V načelstvo so bili izvoljeni in sicer kot ravnatelj velezaslužni gosp. duh. svetovalec in župnik M. Sevnik, kot odborniki g. Josip Černelič in D. Smole. To je prva posojilnica v Kozjanskem okraju, kateri je silno potreben bil deparnega zavoda na osobni kredit, ker denar iz Kozjanske hranilnice stane previsoko zaradi stroškov vsled uknjiženja.

— (Novomeška meščanska straža) priredi dne 13. julija t. l. povodom obletnice pohoda Nj. Veličanstva cesarja Frana Josipa v Kranjskej — dopoldne ob 1/2 9. uri cerkveno parado — popoldne ob 2. uri odhod iz mesta v Žunkovo bosto in tam ljudska veselica.

— (Potresi.) Poročilo hrvatske komisije za potrese pravi, da je bilo 1883. leta na Hrvatskem, v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini 45 potresov, ki so prišli na 37 dni, tako da se je vsacega desetega dne zemlja stresla jedenkrat, časi tudi dvakrat celo trikrat. Najbolj pogostem pa je zadelo mesto Zagreb, katero je lani zadelo potresov 16. Vsi ti potresi, izišli iz severo-vzhodne strani Zagrebskega gorovja. Zadnji, tudi najhujši, pa se je primajal od Kalnika, kam se potegnil na jedno stran do Zagreba, na drugo do Pečuha in Zala-Egerszega.

— (Izpred vsotnega sodišča.) Dne 20. junija t. l. bil je zatožen Jurij Hace, 26letni mežnar in ponočni čuvaj iz Podcerkve pri Loži hudodelstva uboja. Dne 14. aprila t. l. je zatožen v družbi z drugimi fanti v Nadlesku v krčmi Janeza Kržiča pil, kjer so se fantje nekoliko skregali. Zatoženi Hace zapustil je proti večeru krčmo in šel v Podcerkev, da svojo službo opravi. Po noči proti 12. uri prišel je Anton Hace s svojim bratom k zatoženemu, ki je bil na straži s sulico v roki in se spustil v njega rekši: „Ti nemaš nič tu vahtati!“ Podrli so stražnika Jurija Haceta na tla, in le fantu Žneideriču se je posrečilo, da jih je spravil narazen, in je odšel Franc Hace z njim domov. Zjutraj sta bila zatoženi in Anton Hace sama, in takoj se Anton Hace spet zakadi v Jurija Haceta, kateri ga pa s sulico udari po glavi tako močno, da mu je črepinjo razbil in mu možgansko mreno in možgane poškodoval, da je Anton Hace 1. maja t. l. umrl. Zatoženi dejanja ne taji, a trdi, da se je branil, ker mu je šlo za življenje. Porotniki so potrdili glavno vprašanje, a tudi tega, da je prekoračil zatoženi meje silobrana. Vsled tega je sodišče obsodilo Ju-

rija Haceta zaradi prestopkazoper varnost življenja na tri mesece ječe, poostrene vsaki teden s postom in da ima plačati očetu ubitega 6 gld. za zdravniške stroške, 2 gld. 80 kr. pa za pogreb.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 1. julija. V Marseille-u od včeraj od devetih zjutraj pa do danes zjutraj trije za kolero umrli. V Toulonu od 11. ure dopoldne do 7. ure zvečer samo jeden za kolero umrl.

Lek v dober kup. Bolujočim na želodec priporočati so pristni „Moll-ovi Seidlitz-praški“, kateri imajo poleg nizke cene najboljši lekarski uspeh. Skatljica z navodnom uporabe 1 gld. a. v. Vsak dan jih razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (690—7)

Spričevalo.

Podpisani potrjujejo s tem, da so po natančnej preiskavi našli, da je cigaretni papir „LE HOUBLON“ iz tovarne za cigaretni papir gospodov Cawley & Henry v Parizu izvrstne kakovosti, popolnem brez tujih sestavin, zlasti pa zdravju škodljivih snovi.

Dunaj, v 24. dan maja 1884.

Dr. J. J. Pohl, Dr. E. Ludwig, red. jav. prof. kem. tehnologije c. kr. javni profesor zdravil na kr. tehnični visoki šoli. stva na Dunajskem vseučilišču.

Dr. E. Lippmann,

izredni profesor kemije na Dunajskem vseučilišču.

Tuji:

dne 30. junija.

Pri Slon: Schiffner iz Pulja. — Ahačič iz Tržiča.

— Nadrah iz Miramara.

Pri Matič: Rehn z Dunaja. — Wellmann iz Trsta.

— Theimer z Dunaja. — Schepitz iz Trsta. — Testni iz Kočevja. — Wolf iz Inomosta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. junija	7. zjutraj	735.09 mm.	+12.8°C	sl. vzh.	d. jas.	
	2. pop.	734.89 mm.	+20.2°C	sl. jvz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	736.76 mm.	+15.0°C	sl. zah.	d. jas.	

Srednja temperatura +16.0°, za 3.0° pod normalom.

Dunajska borza

dne 1. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld. 25	kr.
Srebrna renta	81	45
Zlata renta	102	15
5% marcna renta	95	65
Akcije narodne banke	850	—
Kreditne akcije	298	50
London	121	70
Srebro	—	—
Napol.	—	67 1/2
C. kr. cekim	—	76
Nemške marke	—	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 135	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 168	—
4% avstr. zlata renta davka prosta	102	30
Ogrska zlata renta 6%	122	65
— papirna renta 5%	91	05
— 5% stajerske zemljišč. obvez. oblig.	87	85
Dunava reg. srečke 5%	104	50
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	121	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107	40
Kreditne srečke	105	75
Rudolfove srečke	100 gld. 173	75
Akcije anglo-avstr. banke	10	18
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	120	108
	216	75

Vsak dan sveži

ržen kruh

dobi se pri

(420—1)

Mariji Omahen,

na Starem trgu št. 12 in v Florijanskih ulicah št. 12.

V vseh strokah trgovstva izobražen mlad mož želi v kakem trgu na Dolenjskem ali na Spodnjem Štajerskem

kupiti ali vzeti v najem

prodajalnico z mešanim blagom

pod jako zmernimi pogoji. — Blagovoljne ponudbe na upravnishstvo tega lista. (419—1)

Št. 11.034.

(413—2)

Razglas.

V sredo 16. dan julija t. l. dopoldne ob 10 uri bo mestni magistrat po očitnej licitaciji kupil 100 sežnjev 24 ali pa tudi le 21 do 22 palcev dolgih zdravih bukovih drv za kurjavo, kar se splošno razglašja s pristavkom, da se do dneva ustne licitacije vsprejemajo tudi s kolekom za 50 kr. kolokovane pismene ponudbe.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 24. dan junija 1884.

Župan: Grasselli.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodec,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napenjanje, kislo podiranje, topanje, katar v želodcu, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, grus in bljavanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodcu, preobloženje želodca z jedjo ali pijlčo, črve, zoper bolezni na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironeoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Crnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besedo: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Anotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske mrtve bošče, mora biti poleg te podobe utisneno sodniško spravično varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki niso imeli teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—146)

„AZIENDA“

avstrijsko-francoska

zavarovalnica za zavarovanje življenja in rent.

P. n.

Dovoljujemo si Vam naznanjati, da smo ustanovili v Ljubljani

zastopstvo za Kranjsko, Koroško in Primorsko

in je izročili gospodu

Josipu Prosenc-u,

kateraga pisarna je v Slonovih ulicah št. 52.

Ta vsprejema naročila za zavarovanje ljudi v vseh kombinacijah in daje s prijaznostjo zaželjena pojasnila.

Na Dunaji dne 1. julija 1884.

Ravnateljstvo.

(421—1)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

„AZIENDA“

avstrijsko-francoska

zavarovalnica proti nezgodam in elementarnim nesrečam.

P. n.

Dovoljujemo si Vam udano naznaniti, da smo ustanovili v Ljubljani samostojno glavno agentstvo in je izročili gospodu

Josipu Prosenc-u,

kateraga pisarna je v Slonovih ulicah št. 52.

Ta vsprejema vsakovrstna naročila za zavarovanje proti ognju in daje radovoljno zaželjena pojasnila.

V Gradcu v 1. dan julija 1884.

(422—1)

Z velespoštovanjem

Zastopstvo „AZIENDA“

avstrijsko-francoske zavarovalnice proti nezgodam in elementarnim nesrečam v Gradcu.

— tisk „Narodne Tiskarne“.